

A Fővárosi Ítéltábla Lévainé dr. Szijártó Mariann ügyvéd (fél címe) által képviselt felperes neve(**felperes címe**) felperesnek, dr. Harcos Gábor ügyvéd (**fél címe.**) által képviselt I.rendű alperes neve(tartózkodási hely: I.rendű alperes címe) I. rendű, a **II. rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen házastársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2016. december 6. napján meghozott 27.P.20.649/2013/96. számú ítélete ellen a felperes részéről 100. sorszám alatt, az I. rendű alperes részéről 101. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részében részben megváltoztatja.

Mellőzi a 2., 6., 7., 9., 10. és 13. tételszámú ingóságok I. rendű alperes tulajdonába adását.

Az I. rendű alperesnek a felperes részére a 15.392.340 (Tizenötmillió-háromszázkilencvenkettőezer-háromszáznegyven) forint fizetésére kötelezését mellőzi, és a felperest kötelezi arra, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 nap alatt 783.100 (Hétszáznyolcvanháromezer-egyszáz) forintot; a 2017. október 1. napjától fizetendő többtelehasználati díj összegét pedig havi 3.300 (Háromezer-háromszáz) forintra leszállítja.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest 1.094.000 (Egymillió-kilencvennégyezer) forint; az I. rendű alperest pedig 1.109.400 (Egymillió-százkilencezer-négyszáz) forint fellebbezési illeték állam javára történő megfizetésére.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a fellebbezés elbírálása szempontjából jelentős tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes (a továbbiakban: a felek) házastársak voltak, házassági életközösségüket 2007. január 1. napján szakították meg.

Házastársi közös vagyonukba az alábbi ingatlanok tartoztak az alábbi értékben:

1) ... hrsz.-ú telek a rajta lévő nem lakás céljára szolgáló felépítménnyel: 2.000.000 forint;

- 2) ... hrsz.-ú szántó: 785.000 forint;
- 3) ... hrsz. alatti ingatlan 634/840 tulajdoni hányada: 21.000.000 forint (a továbbiakban: ...);
- 4) ... hrsz.-ú szántó: 800.000 forint;
- 5) ... hrsz.-ú (helyesen) ... szám alatti lakóházas ingatlan: 19.700.000 forint;
- 6) ... szám alatti telekingatlan: 2.650.000 forint;
- 7) ... hrsz.-ú gyepterületi ágú ingatlan: 400.000 forint;
- 8) ... hrsz.-ú ingatlan: 500.000 forint;
- 9) ... hrsz.-ú szántó ingatlan 920/8665 tulajdoni hányada: 400.000 forint.

Az ingatlanok – az 5) és 6) tételszám alatti ingatlanok kivételével – az ingatlan-nyilvántartás szerint az I. rendű alperes tulajdonában állnak.

Házastársi közös vagyonukba az alábbi ingóságok tartoztak az alábbi értékben:

- 1) ... forgalmi rendszámú ... személygépkocsi: 500.000 forint;
- 2) ... forgalmi rendszámú ... terepjáró: 1.300.000 forint;
- 3) ... rakodógép: 1.000.000 forint;
- 4) ... rakodógép: 1.000.000 forint;
- 5) (helyesen) ... forgalmi rendszámú ... tehergépkocsi: 4.500.000 forint;
- 6) ... forgalmi rendszámú ... tehergépkocsi: 3.000.000 forint;
- 7) (helyesen) ... forgalmi rendszámú ...: 4.500.000 forint;
- 8) ... forgalmi rendszámú ...: 1.000.000 forint;
- 9) ... forgalmi rendszámú ... pótkocsi: 1.000.000 forint;
- 10) (helyesen) ... forgalmi rendszámú ...: 2.000.000 forint;
- 12) ... pótkocsi: 2.000.000 forint;
- 13) (helyesen) ... forgalmi rendszámú ... pótkocsi: 2.000.000 forint;
- 14) 2 db kétajtós akasztós szekrény: 10.000 forint;
- 15) 2 db kétajtós polcos szekrény: 10.000 forint;
- 16) 1 db egyajtós polcos szekrény: 3.000 forint;
- 17) 1 db franciaágy: 30.000 forint;
- 19) 1 db barna dohányzóasztal: 2.000 forint;
- 20) 1 db kétajtós fehér akasztós szekrény: 5.000 forint;
- 21) 1 db kétajtós polcos fehér szekrény: 5.000 forint;
- 22) 1 db kétajtós üveges fehér szekrény: 5.000 forint;
- 23) 1 db fehér gyermekíróasztal: 1.000 forint;
- 24) 1 db kék heverő: 10.000 forint;
- 25) 1 db dió színű ülőgarnitúra: 50.000 forint;
- 26) 1 db dió színű dohányzóasztal: 10.000 forint;
- 27) 2 db komód: 10.000 forint;
- 28) 1 db kanapé: 10.000 forint;
- 29) 1 db számítógépasztal: 10.000 forint;
- 30) 1 db üveg tetejű kis asztal: 3.000 forint;
- 31) 1 db számítógép: 10.000 forint;
- 32) 1 db LG monitor: 5.000 forint;
- 33) 2 db Philips tv: 10.000 forint;
- 34) 1 db ebédlőasztal székkal: 50.000 forint;
- 35) 1 db háromajtós étkezőszekrény: 10.000 forint;
- 37) 2 db kétrészes konyhaszekrény: 20.000 forint;
- 38) 1 db Indesit mosogatógép: 30.000 forint;
- 39) 1 db Westend üvegajtós fehér gáztűzhely: 10.000 forint;
- 40) 1 db Mora gáztűzhely: 2.000 forint;

- 41) 1 db Lehel hűtőszekrény: 20.000 forint;
- 42) 1 db Indesit fagyasztószekrény: 60.000 forint;
- 43) 1 db három fiókos fagyasztószekrény: 5.000 forint;
- 45) 6 db mély-, lapos és kistányér: 5.000 forint;
- 46) 1 db hatszemélyes evőeszköz készlet: 3.000 forint;
- 47) 6 db üveg borospohár: 1.000 forint;
- 48) 6 db üveg likőröspohár: 800 forint;
- 49) 6 db kávéscsésze: 500 forint;
- 50) 2 db paplan: 2.000 forint;
- 51) 2 db nagypárna: 1.000 forint;
- 52) 4 garnitúra ágyneműhuzat: 2.000 forint;
- 53) 1 db falióra: 1.000 forint;
- 54) 1 db falitükör: 1.000 forint;
- 55) festmény: 100.000 forint;
- 56) festmény: 30.000 forint;
- 57) 1 db ruhafogas: 2.000 forint;
- 58) 1 db kétajtós cipős szekrény: 2.000 forint;
- 62) ... forgalmi rendszámú pótkocsi: 500.000 forint;
- 63) ... forgalmi rendszámú ...: 500.000 forint;

Az ingóságok értéke összesen 25.417.300 forint, (helyesen: 25.357.300) az egy félre jutó érték 12.708.650 forint. (helyesen: 12.678.650)

Az életközösség megszakadásának időpontjában a felek közös adóssága volt 177.090 forint adótartozás, valamint a ... Kft. felé fennálló, a 2005. november 11. és 2006. március 14. napján kötött szerződésekből eredő tartozások, amelyeket végrehajtási eljárás során 2015. szeptember 7. napján az I. rendű alperes fizetett meg 9.408.696 forint összegben.

Az életközösség megszakításától kezdődően a ... ingatlant kizárólagosan az I. rendű alperes használja. A teljes ingatlan használati díja 110.000 forint.

A felperes keresetében a házastársi közös vagyon megosztását kérte akként, hogy a bíróság:

- a 3), 7), és 9) tételszám alatti ingatlanokat adja az I. rendű alperes, a további ingatlanokat pedig a felperes tulajdonába;
- az egyes ingóságokat adja az életközösség megszakításától kezdődően az azt birtokban tartó fél tulajdonába és kötelezze az I. rendű alperest 11.606.350 forint értékkülönbözet, valamint
- 2014. január 13. napjától kezdődően a bolgárkerti ingatlan többlethasználati díjaként havi 87.000 forint megfizetésére.

Az I. rendű alperes a házastársi közös vagyon megosztását nem ellenezte. Tagadta a ... ingatlan közös vagyoni jellegét, és a 6. tételszám alatti ingatlan kivételével valamennyi ingatlan I. rendű alperes tulajdonába adását kérte. Kérte az életközösség megszakítását követően általa kifizetett közös adósság elszámolását és a többlethasználati díj fizetésére irányuló kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felek házastársi közös vagyonát megosztotta. Ennek eredményeként a felperes tulajdonába adta az 5) és 6) tételszám alatti ingatlan I. rendű alperes tulajdonában álló $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát 9.850.000; valamint 1.325.000 forint megváltási ár fejében, amelynek tűrésére kötelezte a II. rendű alperest.

A felperes tulajdonába adta az 1), 14-17), 19-58); az I. rendű alperes tulajdonába adta a 2-10), 12-13), 62-63) tételszám alatti ingóságokat, és kötelezte az I. rendű alperest, hogy 90 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.392.340 forintot, valamint 2016. december 1. napjától kezdődően minden hónap 15. napjáig havi 41.500 forint többlethasználati díjat.

A feleket személyenként 750.000 forint kereseti illeték; a felperest 37.037, az I. rendű alperest 187.307 forint állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az I. rendű alperesnek azt az állítását, hogy a ... ingatlan az I. rendű alperes különvagyonában áll. ... tanúvallomása alapján azt állapította meg, hogy ... a telket az I. rendű alperes korábban elvégzett munkája ellenértékeként, illetve az I. rendű alperestől kapott szívesség fejében juttatta az I. rendű alperesnek az életközösség megszakadását megelőzően. Ezért a telekingatlan a felek közös tulajdonába került.

Megállapította azt is az elsőfokú bíróság, hogy a ... ingatlanon a géptároló és a kerítés felépítésére 2007. év első hónapjaiban került sor. Az építési engedélyt 2006. június 30. napján, a használatbavételi engedélyt pedig 2007. április 24. napján adta ki a hatóság. ... tanúvallomása pedig igazolta, hogy a terület feltöltésére 2006. évben került sor, és ezt követően a teljes építkezés legalább egy hónapot vett igénybe.

2007. év elején több befizetés érkezett az I. rendű alperes vállalkozói folyószámlájára, amely az előző évi munkák ellenértéke volt. Ebből az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a 2007. év elején végzett beruházást a közös vagyonból finanszírozta az I. rendű alperes, ezért az közös vagyonnak minősül.

Az építkezés befejezésekor az ingatlan teljes forgalmi értéke 21.000.000 forint volt, amelyből a telek és a géptároló, valamint a kerítés értéke 15.850.000 forint. A felperest megillető érték tehát 7.925.000 forint $(15.850.000/2)$, míg az I. rendű alperest megillető érték 13.075.000 forint $(7.925.000+5.150.000)$. Ez a felperes javára 317/840, az I. rendű alperes javára 523/840 tulajdoni hányad megszerzését jelenti.

Az ingatlan használati díját az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői vélemény alapján állapította meg.

Az ingatlanok megosztása során figyelembe vette, hogy az I. rendű alperes állattartással foglalkozik, ezért a 2) és 3) tételszám alatt felvett szántó ingatlanokra nagyobb szüksége van.

A 2), 5), 6), 7), 12) és 13) tételszám alatti ingóságok értékét az ingóságokra vezetett végrehajtási eljárásban megállapított becsérték alapul vételével határozta meg. Az egyes ingóságoknak az árverési értékesítés során ténylegesen befolyt vételára ugyan alacsonyabb volt, de a végrehajtási eljárás során az I. rendű alperes a végrehajtó által megállapított becsértékekkel szemben nem terjesztett elő kifogást, ezért nem kerülhetett sor arra, hogy a végrehajtási eljárásban az egyes ingóságok értékét szakértő állapítsa meg. Ezért az elsőfokú bíróság nem az árverés során ténylegesen, bizonyos fokú használat után befolyt összegekben, hanem a becsértékben határozta meg az egyes ingóságok értékét.

Az elszámolás eredményeként az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az ingatlanokon fennálló közös tulajdon megszüntetése címén a felperest 12.631.785 forint, az I. rendű alperest pedig 11.175.000 forint illeti meg.

A felperest megilleti a ... ingatlan 317/840 tulajdoni hányadának többlethasználati díja, amelynek összege 2014. január 13. napjától 2016. november 30. napjáig 1.431.750 forint $(34,5 \times 41.500)$.

Az ingóságok megosztása eredményeként az I. rendű alperes köteles a felperes részére 11.591.350 forint értékkiegyenlítés megfizetésére, a felperes pedig köteles az I. rendű alperesnek megfizetni az életközösség megszakítását követően az I. rendű alperes által kifizetett közös adósság felperesre eső

részét: 88.545 forintot és 4.704.348 forintot.

Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.

A felperes fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg:

- kötelezze az I. rendű alperest az általa az életközösség megszakítását követően felvett biztosítási összeg felének, 240.151 forintnak a megfizetésére,
- adja az I. rendű alperes tulajdonába az ... forgalmi rendszámú 1.500.000 forint forgalmi értékű ... tehergépjárművet,
- a 10) tételszámú gépjármű értékét 2.500.000 forintban határozza meg,
- a 4) és 7) tételszám alatt felvett ingatlanokat pedig adja a felperes tulajdonába.

Fellebbezését azzal indokolta, hogy a házastársi közös vagyona tartozó ingóságok megosztása során nem történt meg az I. rendű alperes által felvett biztosítási összeg és az ... forgalmi rendszámú gépjármű megosztása, a 10) tételszámú gépjármű értékét pedig nem a végrehajtó által megállapított becsértékben határozta meg az elsőfokú bíróság. Állította, hogy az I. rendű alperes már nem folytat állattenyésztést, ezért nem indokolt a 4) és 7) tételszámú ingatlanokat a tulajdonába adni, és ezen ingatlanok felperes tulajdonába adása esetén az I. rendű alperes által fizetendő értékkiegyenlítés összege is csökkenne.

Fellebbezésének az ítéletábra felhívására a fellebbezési határidő után előterjesztett kiegészítésében a 2) tételszámú ingatlannak is a felperes tulajdonába adását kérte.

Az I. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

A fellebbezési határidőn belül előterjesztett fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával azt állapítsa meg, hogy a ... ingatlan 2/100 tulajdoni hányada áll a felperes, 98/100 tulajdoni hányada pedig az I. rendű alperes tulajdonában. Nem vitatta, hogy a telek a házastársi közös vagyona tartozik, de fenntartotta az elsőfokú eljárás során is kifejtett azon álláspontját, hogy az ingatlanon lévő összes felépítményt az életközösség megszakítását követően az állatok tartásából befolyt különvagyonából, valamint bontott és használt anyagok felhasználásával létesítette.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy az építkezés forrása a 2006. évi vállalkozói tevékenységéből befolyt összeg volt. A számláit ugyanis 30 napon belül kiegyenlítették, így a 2007. január és február hónapokban átutalt összegek nem érték el az 5.000.000 forintot, amelyet még jelentős költségkiadás is terhelt.

A ... ingatlan különvagyonra folytán a felperest többfelhasználási díj sem illeti meg.

Sérrelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság a közös tulajdonú járművek értékét a végrehajtási eljárásban megállapított becsérték alapulvételével határozta meg.

Az ítéletábra felhívta az I. rendű alperest fellebbezésének kiegészítésére: annak pontos megjelölésére, hogy melyik ingóság értékének a módosítását kéri és milyen összegre; valamint annak levezetésére, hogy az I. rendű alperes marasztalását milyen elszámolás eredményeként, milyen összegre kéri leszállítani.

Az I. rendű alperes a felhívásra a fellebbezési határidő lejártá után előterjesztett előkészítő iratában fellebbezését úgy egészítette ki, hogy:

- a 9) és 62) tételszám alatt 1.000.000 és 500.000 forint értékben felvett járművek ténylegesen ugyanazt a járművet jelentik, ezért az egyik vagyontárgy elszámolásának mellőzését kérte;
- az 1-13) valamint a 62) és 63) tételszám alatt felvett járműveknek a vagyonmérlegből történő kihagyását kérte, mert az árverezett ingóságok értékéből az I. rendű alperes nem részesült, az a végrehajtást kérő felé fennállt tartozást fedezte;

– vitatta a ... telek közös vagyoni jellegét is, és eredeti fellebbezését megváltoztatva a felperes 2/100 tulajdoni hányadát sem ismerte el.

A közös vagyonba tartozó ingatlanok értékét 26.000.000; az ingóságok értékét 1.117.300 forintban határozta meg. A házastársi közös vagyon értéke így 27.117.300 forint, amelyből az egy félre jutó érték 13.558.650 forint. A felperes tulajdonába került az 5) tételszámú ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada 9.850.000 forint, valamint a 6) tételszámú ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada 1.325.000 forint, összesen 11.175.000 forint értékben. A felperes tehát az őt megillető összegnél 2.383.600 forinttal kevesebb összeghez jutott, ezért az elsőfokú ítéletben megjelölt marasztalást erre az összegre kérte leszállítani.

Fellebbezési ellenkérelmükben a másik fél által fellebbezett körben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint módosítja és kiegészíti:

Az I. rendű alperes a ... ingatlanon történő építkezést 2007. január hónapban kezdte meg és 2007. április 2. napján a felelős műszaki vezetői nyilatkozat szerint az építmény rendeltetésszerű és biztonságos, használatra alkalmas állapotban volt.

A mezőgazdasági géptároló építésének anyagköltsége 5.667.256 forint, munkadíja 4.613.571 forint volt, amelyből a falazás munkadíja 784.900; a vakolás munkadíja 1.022.040 forint. A falazási és vakolási munkákat ... az I. rendű alperes által végzett munkák ellentételezéseként ingyenesen végezte el.

Az I. rendű alperes által az életközösség megszakítását követően elvégzett építési munkák eredményeként az ingatlan forgalmi értéke 27.000.000 forint, amelyből a telek értéke feltöltött állapotban 1.639.500 forint,

Az I. rendű alperes ... Takarékszövetkezet ...i kirendeltségén vezetett vállalkozói bankszámlájára 2007. január 8. és január 30. napja közötti időtartamban 4.374.943 forint jóváírás történt. Ugyanebben az időszakban a számlát 738.867 forinttal terhelték, 3.100.000 forintot vettek fel a számláról készpénzben, illetve 600.000 forintot utaltak a számláról a felperes számlájára.

A ... Kft. végrehajtást kérőnek az I. rendű alperes adós ellen folyamatban volt végrehajtási eljárás során a végrehajtó a 2) tételszám alatt felvett járművet 780.000 forint, a 9) tételszám alatt felvett járművet 350.000 forint vételáron értékesítette az árverési vevők részére. A 6), 7), 10) és 13) tételszám alatt felvett járműveket a végrehajtást kérő a becsérték 35%-ának megfelelő – a 6) tételszámú járművet 1.050.000; a 7) tételszámú járművet 1.575.000; a 10) tételszámú járművet 875.000; a 13) tételszámú járművet 700.000 forint – összegben átvette. A járművek árverési értékesítéséből befolyt összeg 5.330.000 forint volt. A végrehajtási eljárás során az I. rendű alperes további 4.078.696 forintot készpénzben, részletekben fizetett meg a végrehajtást kérőnek.

Az I. rendű alperes 1993. június 4. napján a ... Rt.-vel ... biztosítási szerződést kötött. A biztosítás kezdete 1993. június 5. napja, az első díj esedékessége 1993. június 1., az utolsó díj esedékessége 2013. május 1. napja volt, a biztosítás díja havi 1.000 forint. A szerződés 2013. június 5. napján lejárt, 480.303 forint biztosítási összeget az ... Biztosító az I. rendű alperes részére 2014. június 10. napján kifizetett.

Az ítéletábra a tényállást ... és ... tanúk vallomása (24. sorszámmal alatti jegyzőkönyv), ... igazságügyi szakértő szakvéleménye (39. sorszámmal alatti iratok), a ... Takarékszövetkezet ...i kirendeltsége bankszámlaforgalmi kivonatának adatai, (46. sorszámmal alatti iratok) ... önálló bírósági végrehajtó iratai, (20/1 sorszámmal alatti csatolt iratok és a 207.V.302/2011. számú végrehajtási ügy iratai) valamint az ...

Biztosító Zrt. iratai (57. sorszám alatt csatolt iratok) alapján módosította és egészítette ki.

A kiegészített és módosított tényállás alapján a felperes és az I. rendű alperes fellebbezése részben alapos.

Részben alapos az I. rendű alperesnek a felperest a ... ingatlanban megillető tulajdoni hányad megállapítása ellen előterjesztett fellebbezési kérelme.

Téves az elsőfokú bíróságnak az a jogi álláspontja, hogy a ... ingatlanon a házassági életközösség megszakítását követően épített mezőgazdasági géptároló építmény és a kerítés a házastársi közös vagyona tartozik, mert az építkezés költségeit az I. rendű alperes az egyéni vállalkozása számára 2007. év elején kifizetett, de az előző évi munkák vállalkozói díjából fedezte.

A felek házassági életközössége 2007. január 1. napján szakadt meg. A megosztandó házastársi közös vagyont a házassági életközösség megszakításakor meglévő vagyon jelenti. A házassági életközösség megszakítását követően az I. rendű alperes által végzett építési munkák akkor sem keletkeztetnek a felperes javára tulajdonjogot, ha az építkezés esetlegesen valóban a házastársi közös vagyon felhasználásával történt. Elszámolni – a közös vagyonból a különvagyonba történt beruházás megtérítése címén – legfeljebb az életközösség megszakításakor bizonyítottan meglévő és az építkezéshez később az I. rendű alperes által felhasznált közös vagyoni készpénz megtakarítást lehet.

Ezért azt kellett vizsgálni, hogy az építkezés valóban a közös vagyon felhasználásával történt-e, és ha igen, mennyi volt az erre a célra fordított közös vagyon összege.

A felperes állítása az volt, hogy az I. rendű alperes az építkezést a meglévő közös vagyoni megtakarításból, valamint az életközösség megszakítása előtt elvégzett, de csak az életközösség megszakítása után kifizetett vállalkozói díjakból finanszírozta.

Az I. rendű alperes állítása ezzel szemben az volt, hogy az építkezés nem került költségbe, mert az életközösség megszakítása előtt ingyenesen jutott hozzá egy lebontandó csarnok építményhez, amelyből a mezőgazdasági géptároló falazóblokk elemei, valamint a vasszerkezet is származik. (24. sorszám alatti jegyzőkönyv 18. oldal). Nem merült fel munkadíj sem, mert valamennyi építési munkát ismerősei ingyenesen végezték. Nyilatkozatát később úgy módosította, hogy a költségeket az életközösség megszakítását követően befolyt, állattartásból, sertések és bikák leadásából származó készpénzből viselte.

Az I. rendű alperesnek ez az állítása még valósága esetén sem alapozza meg a különvagyonát. Amennyiben ugyanis az életközösség megszakítását megelőzően ingyenesen jutott hozzá egy lebontandó épülethez, akkor az ebből származó építési anyagok a házastársi közös vagyona kerültek, és azoknak az életközösség megszakítását követően az I. rendű alperes által történt felhasználása a közös vagyonból a különvagyonba történt beruházást jelent. Nem fogadható el az I. rendű alperesnek az az állítása sem, hogy az általa értékesített sertések és bikák vételára szintén különvagyon volt. Az életközösség 2007. január 1. napján szakadt meg, az építkezés 2007. április 2. napjáig befejeződött. Nyilvánvaló, hogy azok az általa tenyésztett állatok, amelyeket értékesített az I. rendű alperes annak érdekében, hogy a befolyó vételárat az építkezéshez felhasználja, már meg kellett, hogy legyenek 2007. január 1. napján is. Ezért az értékesítésükből befolyó vételár sem képezhetette az I. rendű alperes különvagyonát.

Részben fogadható el a felperesnek az az állítása, hogy az I. rendű alperes a 2006. évben végzett vállalkozási tevékenységéből az életközösség megszakítását követően befolyt vállalkozói díjakat is felhasználta az építkezésre. Az I. rendű alperes által az életközösség megszakítását megelőzően elvégzett vállalkozási munkának az életközösség megszakítása után befolyó vállalkozói díja valóban

a közös vagyonba tartozik. A felperes állításával szemben azonban ilyen összegnek csak a 2007. január 31. napjáig befolyt összegek tekinthetők, mert a ... Kft. által 2007. április 27. napján kifizetett 4.000.000 forint és 2007. június 25. napján kifizetett 2.611.480 forint kivételével a felperes nem is állította, hogy olyan vállalkozói munkái voltak az I. rendű alperesnek, amelyeknek a vállalkozói díját a 30 napos teljesítési határidő elteltével fizették ki a részére. 2007. január 1. és január 31. napja között az I. rendű alperes vállalkozói számlájára mintegy 4.400.000 forint folyt be, amelyből 740.000 forintot harmadik személyek részére utalt át. Ebben az időszakban 3.100.000 forint készpénzfelvétel, illetve a felperes számlájára 600.000 forint átutalása történt, amely összegek felhasználása nem ismert, fordíthatta az I. rendű alperes az építkezésre is. Nem fogadható el azonban a felperesnek az az állítása, hogy a ... Kft. által 2007. április és június hónapban történt utalásokat is az építkezésre fordította az I. rendű alperes, miután az építkezés 2007. április 2. napján befejeződött.

Ezen adatokból tehát az állapítható meg, hogy az építkezés időszakában az I. rendű alperes valóban felvett a számlájáról olyan vállalkozói díjakat, amelyek még a közös vagyonba tartoztak, illetve amennyiben állítása szerint az építkezésre az állatok értékesítéséből befolyt vételárat használta fel, az szintén közös vagyon volt. Ebből az következik, hogy az építkezés anyagi fedezetét az I. rendű alperes valóban a közös vagyon felhasználásával biztosította.

Ezért vizsgálni kell, hogy az építkezés milyen anyag-, illetve munkadíj-költséggel járt. Nem fogadható el teljes mértékben az I. rendű alperesnek az az állítása, hogy az építkezés semmilyen költségbe nem került. Közös vagyont jelentő anyagköltségként kell ugyanis elszámolni a már korábban kifejtett indokok miatt az ingyenesen megszerzett, bontásból származó anyagok értékét, illetve nyilvánvaló, hogy ezen anyagokon túlmenően további olyan építőanyagok is felmerültek – például az I. rendű alperes által sem vitatott mixerbeton – amelyek költséggel jártak.

... tanúvallomása (24. szám alatti jegyzőkönyv 9. oldal) igazolta az I. rendű alperesnek azt az állítását, hogy a falazási és vakolási munkákat ingyenesen végezte az I. rendű alperes javára, így ilyen munkadíj nem merült fel. Azt az állítását azonban, hogy a kőműves munkákon kívül felmerülő valamennyi munkát ingyenesen végezték az I. rendű alperes javára, az I. rendű alperes nem bizonyította.

A szakértői vélemény szerint az építkezés anyagköltsége 5.667.256 forint, az elvégzett munka értéke pedig 4.613.571 forint, amelyből a falazás munkadíja 784.900; a vakolás munkadíja pedig 1.022.040 forint. A ténylegesen felmerült anyag-, és munkadíj tehát összesen 8.473.887 forint volt. A korábban kifejtett indokok szerint ez a költség a házastársi közös vagyonból származott, ezért ezen összeg felének, 4.236.943 forintnak a megtérítésére köteles az I. rendű alperes a felperes részére.

A fellebbezési határidő alatt előterjesztett fellebbezésében az I. rendű alperes nem vitatta, hogy a telek a házastársi közös vagyonba tartozik, és erre tekintettel a felperes tulajdonjogát 2/100 tulajdoni hányadban elismerte. Az I. rendű alperesnek ez a fellebbezési nyilatkozata azt jelenti, hogy ebben a részében – 2/100 tulajdoni hányad erejéig – az ítélet fellebbezés hiányában a Pp. 228.§ (4) bekezdés alapján jogerőre emelkedett. Az ítélet tábla az I. rendű alperest az előterjesztett fellebbezés kiegészítésére hívta fel; ez azonban nem ad alapot arra, hogy utóbb fellebbezését az első fokú ítéletnek a fellebbezéssel nem érintett részére is kiterjessze.

Az ingatlan 27.000.000 forint forgalmi értékén belül a telek feltöltött állapotban 1.639.500 értéket képvisel. A telek és az egész ingatlan egymáshoz viszonyított forgalmi értéke alapján a telek az egész ingatlanon belül 6%-os részt jelent, $(1.639.500/27.000.000)$ tehát az I. rendű alperes elismerésével szemben a felperest az egész ingatlan 3/100 tulajdoni hányada illeti meg.

A tulajdoni hányadokat azért nem az ingatlan 21.000.000 forintos forgalmi értéke alapján kell számolni, mert ez az érték csak a géptároló épületének bővítését tartalmazza, az I. rendű alperes

azonban ezen kívül további, javára a tulajdoni hányad módosulását eredményező munkákat végzett, amelynek eredményeként az ingatlan forgalmi értéke 27.000.000 forintra emelkedett. Ezért a feleket megillető tulajdoni hányadokat ezen forgalmi érték alapul vételével kell számolni, és ez az érték az alapja a közös tulajdon megszüntetésének is.

Ebből az következik, hogy a ... ingatlan 3/100 tulajdoni hányada áll a felperes, 97/100 tulajdoni hányada az I. rendű alperes tulajdonában, így a létrejött közös tulajdon megszüntetése címén az I. rendű alperes 810.000 forint megváltási ár megfizetésére köteles a felperes részére és ezen túlmenően köteles 4.236.943 forint, (kerekítve:4.237.000) mint a közös vagyomból a különvagyomba történt beruházás megtérítésére.

A felperes 3/100 tulajdoni hányadához igazodó többlethasználati díj összege a 2014. január 13. napjától 2017. szeptember 30. napjáig terjedő időtartamra 146.850 forint (44,5×3.300).

Az elsőfokú ítélet ingatlanokra vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatása következtében az ingatlanokkal kapcsolatos elszámolás az alábbiak szerint alakul:

Az ingatlanok megosztása során a felperes tulajdonába kerül az 5) tételszám alatt felvett ingatlan 19.700.000 forint; és a 6) tételszám alatt felvett ingatlan 2.650.000 forint, összesen 22.350.000 forint értékben.

Az I. rendű alperes tulajdonába kerül az 1) tételszám alatt felvett ingatlan 2.000.000 forint,

a 2) tételszám alatt felvett ingatlan 785.000 forint,

a 4) tételszám alatt felvett ingatlan 800.000 forint,

a 7) tételszám alatt felvett ingatlan 400.000 forint,

a 8) tételszám alatt felvett ingatlan 500.000 forint,

a 9) tételszám alatt felvett ingatlan 400.000 forint,

összesen 4.885.000 forint értékben.

A megosztásra került ingatlanok összértéke 27.235.000 forint, az egy félre jutó érték 13.617.500 forint. A felperes a megosztás során 8.732.500 forinttal magasabb értékhez jutott, ezért ennek megfizetésére köteles az I. rendű alperes részére.

Ezen túlmenően az ítélet tábla az I. rendű alperes tulajdonába adta a 3) tételszám alatt felvett ... ingatlan felperes tulajdonában álló 3/100 tulajdoni hányadát 810.000 forint értékben, kötelezte az I. rendű alperest az ingatlanra fordított közös vagyoni beruházások megtérítése címén 4.237.000 forint, a 2014. január 13. napjától 2017. szeptember 30. napjáig terjedő időtartamra esedékes többlethasználati díj címén pedig 146.850 forint megfizetésére.

Részben alapos az I. rendű alperesnek az ingóságok megosztására vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés ellen előterjesztett fellebbezési kérelme.

Nem érintette fellebbezés az elsőfokú ítélet azon tényállási megállapítását, hogy a Kft.-vel szemben fennálló tartozás a felek közös tartozása volt. Az, hogy a felek egymás közötti belső jogviszonyában a tartozás a felek közös tartozása, azt jelenti, hogy a mindkét fél felel a tartozás visszafizetéséért, és azért, hogy az a teljesítési határidőben történjen. A késedelmes fizetésnek azt a következményét, hogy arra a végrehajtási eljárás keretei között, a végrehajtási kényszer mellett került sor, nem lehet kizárólag az I. rendű alperesre hárítani.

A végrehajtási iratok alapján kiegészített tényállás szerint a tartozásnak a megfizetése részben úgy történt, hogy a házastársi közös vagyomban tartozó, az életközösség megszakításkor az I. rendű alperes birtokába került 2. és 9. tételszámú ingóságot árverési vevő részére értékesítette a végrehajtó, a 6, 7, 10. és 13. tételszámú ingóságot pedig a becsérték 35%-án a végrehajtást kérő vette át. Ilyen módon a tartozásból 5.330.000 forint folyt be.

A végrehajtási eljárás során értékesített gépjárművek az életközösség megszűnésakor valóban az I. rendű alperes birtokába kerültek, de még a házastársi közös vagyona tartoztak. Az egyes vagyontárgyak tulajdonjogát ugyanis a birtokló házastárs csak a közös vagyon megosztásával szerzi meg. Jelen esetben azonban a végrehajtási eljárás során értékesített gépjárművek a házassági életközösség megszűnése és a házastársi közös vagyon megosztása közötti időtartamban kikerültek a házastársi közös vagyonból: a végrehajtás eredményeként az árverési vevő, illetve a végrehajtást kérő tulajdonába kerültek. Ezért tévesen osztotta meg az elsőfokú bíróság úgy az ingóságokat, hogy ezeket – a vagyon megosztásának időpontjára a közös vagyonból mindkét félnek felróható okból kikerült – vagyontárgyakat az I. rendű alperes tulajdonába adta. Ez a megosztási mód súlyosan méltánytalan az I. rendű alperesre, mert így kizárólagosan viseli annak következményét, hogy a közös tartozást a végrehajtási eljárás során fizették vissza úgy, hogy a vagyontárgyak a becsérték 35%-án kerültek értékesítésre. A felperes pedig a Csjt. 31.§ (5) bekezdésében foglalt rendelkezésbe ütköző méltánytalan előnyhöz jut azáltal, hogy a becsérték 35%-án értékesített vagyontárgyakat a becsérték teljes összegén adta az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes tulajdonába.

Az ítélet tábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával az ingó vagyonmérlegbe 2. tételszám alatt 1.300.000; 9. tételszám alatt 1.000.000; 6. tételszám alatt 3.000.000; 7. tételszám alatt 4.500.000; 10. tételszám alatt 2.000.000; 13. tételszám alatt 2.000.000 forint (összesen: 13.800.000) értékben felvett vagyontárgyakat kihagyta a megosztható közös vagyon köréből.

Ezáltal a házastársi közös vagyona tartozó ingóságok értéke 11.557.300; az egy házafélre jutó érték 5.778.650 forintra csökkent. A megosztás eredményeként a felperes tulajdonába 1.057.300; az I. rendű alperes tulajdonába 10.500.000 forint értékű ingóság került. A felperes az őt megilletőnél 4.721.350 forinttal alacsonyabb, az I. rendű alperes pedig 4.721.350 forinttal magasabb értékhez jutott. Az ingóságok értékkiegyeleltése címén így az I. rendű alperes 4.721.350 forint megfizetésére köteles a felperes részére.

Az ingóságok megosztásának ilyen módon történt módosítása következtében azonban szükségképpen változik az I. rendű alperes által a felperes helyett is kifizetett adósság elszámolása. Az elsőfokú ítélet megállapítása szerint a ... Kft.-vel szemben fennálló tartozás törlesztésére az I. rendű alperes 9.408.696 forintot fizetett ki. Ezt az összeget csökkenteni kell a házastársi közös vagyona tartozott, és az ingó vagyonmérlegből kihagyott 2, 9, 6, 7, 10. és 13. tételszám alatti ingóságoknak az árverés során befolyt 5.330.000 forint értékével. A módosított elszámolás miatt ugyanis úgy kell tekinteni, hogy a tartozásból ezt az összeget nem az I. rendű alperes törlesztette, hanem az összes tartozásból a felek 5.330.000 forintot a házastársi közös vagyon felhasználásával fizették ki.

Az I. rendű alperes által törlesztett összeg tehát 4.078.696 forint, (9.408.696-5.330.000) amelynek felét, 2.039.348 forintot köteles a felperes megfizetni az I. rendű alperes részére. Köteles továbbá megfizetni az I. rendű alperes által kifizetett adótartozás felét, 88.545 forintot.

A vagyonmérlegbe 1, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 62. és 63. tételszám alatt felvett ingóságok megosztása ellen irányuló fellebbezés alaptalan. Az 1. tételszám alatti ingóságot ugyanis a bíróság a megosztás során nem az I. rendű alperes, hanem a felperes tulajdonába adta; a többi ingóságot pedig nem a végrehajtási eljárás során értékesítették, illetve értéküket nem a becsérték alapján állapította meg az elsőfokú bíróság.

Az elsőfokú ítélet ilyen módon történő megváltoztatása következtében okafogyottá vált a felperesnek az a fellebbezési kérelme, ami a vagyonmérlegbe 10. tételszám alatt felvett ingóság

értékének felemelésére irányult.

A Pp. 247.§ (2) bekezdésben foglalt korlát miatt az ítéletábra nem vizsgálta érdemben az I. rendű alperes azon fellebbezési kérelmét sem, ami azt sérelmezte, hogy a vagyonmérleg 9. és 62. tétele alatt ugyanazon vagyontárgyat tartalmazza.

Alaptalan a felperesnek az a fellebbezési kérelme is, amely az ... forgalmi rendszámú ... tehergépjármű vagyonmérlegbe történő felvételére és megosztására irányul.

Ezt a vagyontárgyat ugyanis nem tartalmazza az 1/F/1. sorszám alatti vagyonmérleg, és nem tartalmazza a felperes által 2016. április 29. napján előterjesztett előkészítő irat sem, (76. sorszám alatti irat) amelyben a vagyonmérleget további ingóságokkal egészítette ki. Az elsőfokú iratok szerint ezért azt lehet megállapítani, hogy ennek a vagyontárgynak a megosztását az elsőfokú eljárás során a felperes nem igényelte, a másodfokú eljárásban történő előterjesztését pedig a Pp. 247.§ (1) bekezdése kizárja.

Alapos azonban a felperesnek az I. rendű alperes által 2014. szeptember 10. napján felvett 480.303 forint biztosítási összeg elszámolására irányuló igénye.

Az elsőfokú eljárás során a felperes a biztosítási összeg arányos részének megtérítését kérte az I. rendű alperestől (51. sorszám alatti jegyzőkönyv 2. oldal). Ezt a követelést az elsőfokú bíróság is előterjesztett követelésnek tekintette, mert a 2016. január 29. napján tartott tárgyaláson (65. sorszám alatti jegyzőkönyv 2. oldal) arról tájékoztatta a feleket, hogy az I. rendű alperes egyedül rendelkezett a biztosítási összeggel, amely közösen illeti meg a házastársakat. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság elmulasztotta ennek a követelésnek az elszámolását.

A szerződés teljes futamideje 240 hónap volt. A biztosítási díjakat 162 hónapig (1993. június 7. napjától 2006. december 31. napjáig) a felek közösen fizették, vagyis a teljes futamidő 67,5%-ában a biztosítási díjak kifizetése a közös vagyomból történt. Ebből az következik, hogy az I. rendű alperes által felvett 480.303 forint összegű biztosítási összeg 67,5%-a; 324.204 forint a házastársakat közösen illette meg. Az I. rendű alperes tehát a házastársakat közösen megillető biztosítási összeg felének, 162.102 forintnak a megfizetésére köteles a felperes részére.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása következtében a házastársi közös vagyon megosztása és a felek közötti elszámolás az alábbiak szerint alakul:

A felperes köteles az I. rendű alperes részére megfizetni:

- 1) Az ingatlanok értékkiegyenlítése címén: 8.732.500 forintot,
 - 2) A közös vagyoni adósságok alperes által történt törlesztése miatt 2.127.893 forintot,
- összesen 10.860.393 forintot.

Az I. rendű alperes köteles a felperesnek megfizetni:

- 1) A ... ingatlanban fennálló 3/100 tulajdoni hányad értékét: 810.000 forintot,
 - 2) A ... ingatlanban történt beruházások értékének felét: 4.237.000 forintot,
 - 3) A ... ingatlan többlethasználati díját: 146.850 forintot,
 - 4) Az ingóságok értékkiegyenlítését: 4.721.350 forintot,
 - 5) Az általa felvett biztosítási összegből 162.102 forintot.
- Összesen 10.077.302 forintot.

Az egymással szemben fennálló tartozások beszámításával a felperes köteles az I. rendű alperes részére 783.091 forint (kerekítve 783.100) megfizetésére.

A felperes az ingatlanok közös tulajdonának eltérő módon történő megszüntetése érdekében előterjesztett fellebbezését elsődlegesen azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest jelentős összegű értékkülönbözet megfizetésére kötelezte, amelynek behajtására nem látszik esély, ezért a 2, 4. és 7. tételszám alatti ingatlanok felperes tulajdonába adása esetén az I. rendű alperes által fizetendő értékkiegyenlítés összege csökkenne.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása következtében a felperesnek áll fenn fizetési kötelezettsége az I. rendű alperessel szemben, így az ingatlanok eltérő módon történő természetbeni megosztásának ez az indoka már nem áll fenn, ezért a felperes erre irányuló fellebbezése alaptalan.

Az ítéletábrának az elsőfokú ítéletet megváltoztató, az I. rendű alperes marasztalását mellőző és a felperes fizetési kötelezettségét megállapító ítélete annak ellenére sem ütközik az I. rendű alperes által előterjesztett fellebbezés korlátaiba, hogy az I. rendű alperesnek az ítéletábra felhívására előterjesztett, a fellebbezését pontosító beadványának tartalma szerint az I. rendű alperes nem a felperes fizetésre kötelezését kérte, csak saját marasztalása összegének leszállítását.

Ez a beadvány ugyanis tartalmilag ellentmondásos: nincs összhangban a fellebbezés indokolása és annak számszaki levezetése, mert a fellebbezési kérelem összegszerű meghatározása számítási hibákat tartalmaz. Annak ellenére ugyanis, hogy a bíróság az 5. és 6. tételszám alatt felvett ingatlanok 1/1 tulajdonát adta a felperes tulajdonába, csak az ingatlanok 1/2-1/2 tulajdoni hányadának értékével számolt; nem számolta el továbbá a felperes terhére a tulajdonába került ingóságok értékét, valamint nem számolt az adósság felperes helyett kifizetett összegével. A fellebbezés indokolásával összhangban lévő számítás a felperes 14.641.593 forint fizetésére kötelezését jelentené, mert a fellebbezés indokolását alapul véve a felperes tulajdonába került ingatlanok értéke: 22.350.000 forint; a felperes tulajdonába került ingóságok értéke: 1.057.300 forint; összesen: 23.407.300 forint, ami 9.848.700 forinttal meghaladja az I. rendű alperes fellebbezése szerinti jutót. Az adósságok kifizetése címén a felperes által fizetendő összeg 4.792.893 forint. Ez pedig összesen 14.641.593 forint fizetési kötelezettséget jelent a felperes terhére.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása miatt sem indokolt az elsőfokú perköltség 1/2008. (V.19) PK vélemény VIII. g) pontjának alkalmazásával elrendelt viselésének módosítása.

Ezen indokok alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta; az I. rendű alperes marasztalását mellőzte, és a felperest kötelezte az I. rendű alperes részére 783.100 forint megfizetésére.

A felperes fellebbezésének értéke az Itv. 39.§ (1) bekezdés alkalmazásával 3.225.151 forint, amelyből az ingóságok eltérő megosztására irányuló érték 1.240.151 forint, az ingatlanok eltérő megosztására irányuló érték 1.985.000 forint. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt illeték az Itv. 46.§ (1) bekezdés alapján 258.000 forint. A felperes fellebbezése csak 5% erejéig (162.100 forint) vezetett eredményre, ezért a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 78.§ (1) bekezdés alapján a fellebbezési illetéket a felperes viseli. A fellebbezés eredménytelensége folytán köteles megfizetni az I. rendű alperes ezzel összefüggésben felmerült másodfokú perköltségét, melynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján 80.000 forintban állapította meg.

Az I. rendű alperes fellebbezésének értéke az Itv. 39.§ (1) bekezdés alkalmazásával 24.328.585 forint, mivel az I. rendű alperes a (helyesen) 9.686.992 forint fizetési kötelezettségének mellőzését, és a felperes 14.641.593 forint megfizetésére kötelezését kérte. Az I. rendű alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt illeték az Itv. 46.§ (1) bekezdés alapján 1.945.400 forint. Az I. rendű alperes

fellebbezése 10.470.084 forint erejéig, 43%-os mértékben volt eredményes, mert az ítélet tábla a 9.686.992 forint összegű marasztalását mellőzte, és a felperest 783.092 forint megfizetésére kötelezte. A fellebbezési illetékből ezért a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 81.§ (1) bekezdés alapján a felperes 836.000; az I. rendű alperes pedig 1.109.400 forint megfizetésére köteles.

A Pp. 239.§ alapján alkalmazandó 81.§ (1) bekezdés szerint az I. rendű alperes köteles a felperes ezen fellebbezéssel összefüggésben keletkezett másodfokú perköltségének a megfizetésére, melynek összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján 65.000 forintban állapította meg.

A felperes tehát összesen 1.094.000; az I. rendű alperes pedig 1.109.400 forint fellebbezési illeték megfizetésére köteles, míg az egymással szemben fennálló másodfokú perköltség fizetési kötelezettségek beszámításával a felperes köteles az I. rendű alperes részére 15.000 forint megfizetésére.

Budapest, 2017. október 10.

. Lukács Zsuzsanna

a tanács elnöke

Nyíróné dr. Kiss Ildikó
előadó bíró

Kepesné dr. Bekő Borbála
bíró